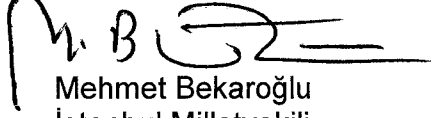

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. Vahit Kirişçi tarafından cevaplandırılmasını arz ederim. 24.05.2022

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

Rize'deki medya organlarına yansıyan bazı haberlerde ÇAYKUR'un kuru çaya zam yaptığı tarihten kısa süre önce zincir marketlere çay paketleyen 6 tane özel çay şirketine toplam 32 bin ton dökme kuru çay sattığı ifade edilmektedir.

Söz konusu haberlerde Çaykur'un kuru çaya zam yapmadan önce birkaç firmaya bir önceki yılın maliyetinden çay satması ile yaklaşık olarak 400 milyon TL'lik kamu zararına yol açıldığı, bu firmaların haksız kazanç elde etmesine neden olduğu, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı davranıldığı belirtilmektedir. ÇAYKUR, çay sektöründe faaliyet gösteren yüzlerce özel firma arasından 5-6 tanesine geçen yılın maliyetinden kuru çay satarak bu firmalar lehine piyasaya müdahale etmiştir. Diğer firmalar haksız rekabetle karşı karşıya bırakılmış, çay üreticilerinin yaş çay fiyatı üzerinden sömürülmesine zemin hazırlanmıştır. ÇAYKUR'un kuru çay satışı yaptığı firmalar arasında çay sektörüyle ilgisi olmayan inşaat ve madencilik alanlarında faaliyet gösteren firmalar olduğu da iddialar arasındadır.

Kuru çaya zam yapılacağı ortada iken zam kararını alan ÇAYKUR yönetiminin 32 bin ton dökme kuru çayı bir önceki yılın maliyeti üzerinden satması iyi niyetle açıklanamaz. Bu satış işlemi, çeşitli açılardan sakıncalıdır ve yasalarımıza göre birkaç tane suç aynı anda işlenmiş bulunmaktadır.

Birincisi, içeriden öğrenenlerin ticareti (insider trading) suçudur. Kamuya açıklanmayan bilgilerin idareden öğrenilmesi suretiyle ticaret yapılması, bu şekilde fırsat eşitliğinin yok edilmesi ve haksız kazanç elde edilmesidir. İkincisi, haksız rekabete yol açılması ve üçüncüsü kamunun zarara uğratılmasıdır.

Bu çerçeveden;

1. 24.05.2022 tarihi itibarıyla ÇAYKUR'un kuru çay stok miktarı nedir? ÇAYKUR'un 1 kg. siyah çay maliyeti ne kadardır?

2. Söz konusu haber ve iddialar doğru mudur? ÇAYKUR, kuru çaya yapılan zamdan önce zincir marketlere dökme çay satışı yapmış mıdır?
3. ÇAYKUR, 2022 yılında dökme çayı hangi firmalara, hangi miktarda ve hangi fiyattan satmıştır?
4. Asıl iştiğal konusu inşaat ve madencilik olan firmalara dökme kuru çay satışı yapıldığı iddiası doğru mudur? Bu iddia doğru ise; bu firmalar kuru çayı bizzat kendi adlarına mı paketleyip piyasaya sürmektedir yoksa diğer bazı çay üretim firmaları adına alım yaparak kuru çay satışı perdelenmek mi istenmektedir?
5. ÇAYKUR bazı piyasa aktörlerine düşük fiyattan çay satarak piyasaya bazı firmalar lehine müdahale etmiş, haksız rekabete yol açmış ve bu firmaların haksız kazanç sağlamasına aracılık etmiştir. Bu konuda tahkikat yaptırıp, sorumluların cezalandırılması için girişimde bulunacak mısınız?
6. ÇAYKUR'un maliyetine çay satıyorum diyerek bir önceki yılın maliyetinden çay satmasından dolayı ortaya çıkan kamu zararı ne kadardır?
7. Bu satış işlemleri nedeniyle kamu zararına yol açan ÇAYKUR yönetim kurulu üyeleri ile Genel Müdür hakkında inceleme ve soruşturma yaptırmayı düşünüyor musunuz? Yaklaşık olarak 400 milyon TL olduğu değerlendirilen kamu zararını nasıl telafi etmeyi düşünüyorsunuz?